

Stockholms-Gillet

Gille-Tidender Årgång 22 Nummer 3 2017

GILLET FIRAR FOGELSTRÖM OCH DELAR UT STIPENDIER

Stockholms-Gillet höstgille 2017

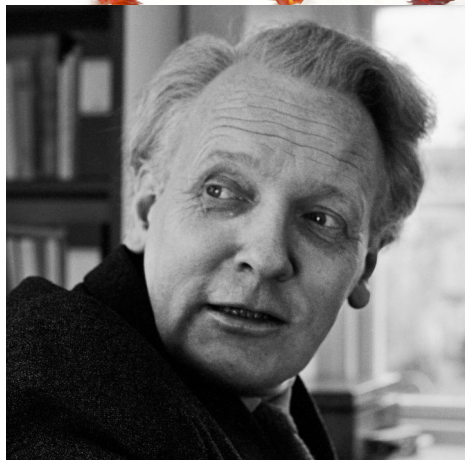
äger rum torsdagen den 26 oktober kl 17.30

*på Restaurant Treskillingen i Postmuseum,
Lilla Nygatan 6, Stockholm*

När Per Anders Fogelström föddes på barnbördshuset Pro Patria den 22 augusti 1917 resulterade det i hela tre registreringar i Stockholms födelseböcker. Först registrerades han i Pro Patrias egen födelsebok och därpå skrevs han in i Matteus födelsebok. Fadern arbetade vid tiden för sonens födelse vid ASEA i Petrograd. När familjen återvände till Stockholm i början av 1920-talet skrevs han även i 1921 års födelsebok, men med rätt födelsedatum. Det var som om Stockholm kände på sig att den lille gossen skulle göra stora insatser för staden och redan vid födseln hedrade honom med all denna uppmärksamhet.

Per Anders Fogelström 100 år

I år pågår ett stort jubileum för att fira Per Anders Fogelström och hans insatser inom olika områden. Det är Stockholms stadsmuseum som tillsammans med Sällskapet Per Anders Fogelströms Vänner ansvarar för Fogelströmåret. Uppmärksamhet riktas dels mot Fogelströms verksamhet som författare,

Per Anders Fogelström. Foto: Jerry Lantz. Stockholms stadsmuseum.

särskilt de fem böckerna i Stad-serien, som inleddes med Mina drömmars stad 1960 och avslutades med Stad i världen 1968. Han är en av Sveriges mest lästa författare och hans böcker har sålts i över fem miljoner exemplar.

Fogelström var även aktiv som filmmanusförfattare. Mest berömd är Sommaren med Monika från 1953 i regi av Ingmar Bergman. Han var också känd som ungdomsledare på Södermalm och som fredsaktivist och motståndare till ett svenskt atomvapenprogram. Han var en stark röst i värnandet av äldre stadsmiljöer i Stockholm. Läs mer om Fogelströmåret på: <http://www.fogelstrom2017.se>

Stockholmia Förlag ger i år ut en hittills publicerad roman av Fogelström, spänningsromanen Den okuvliga friheten. Den refuserades 1939. Karl-Olof Andersson, som skrivit en biografi över Per Anders Fogelström, bidrar i den nya boken med en längre inledning som berättar om den unge Fogelström och hans tidiga författarskap. Karl-Olof Andersson, Gille-stipendiat 2010, håller vid Höstgillet föredrag om Fogelström och Den okuvliga friheten.

Mats Hayen, bisittare i rådet

Middag

Vi inleder med föredraget om Per Anders Fogelström. Därefter blir det middag bestående av västerbottenspaj till förrätt och som huvudrätt majskyckling med rostade rotfrukter samt olika sallader. Alkoholfri måltidsdryck ingår. Den som önskar starkare saker kan köpa till dem samt kaffe eller te. Använd gärna kontanter på restaurangen, det går snabbare än kort.

Stipendieutdelning

Efter middagen kommer Stockholms-Gillet stipendiater för 2017 att presenteras. Var och en kommer att få tillfälle att berätta om det projekt som Gillet på detta sätt vill stödja. Sammantaget ger de små föredragen en god bild av vår insats för att främja en mångfacetterad Stockholmsforskning.

Nytt: bjud en gäst på fest!

Denna gång prövar vi ett nytt grepp: tag med en gäst till gillet! Som ett led i vår strävan att fler ska få upp ögonen för Stockholms-Gillet verksamhet erbjuder vi nu alla medlemmar att ta med en gäst till årets höstgille. Det kan vara maka eller make, ens partner eller varför inte grannen? Gästen omfattas inte av medlemskravet född i Stockholm. Men antalet platser är som alltid begränsat och först till kvarn gäller.

Anmälan

Anmälan till midvintergillet sker genom att sätta in avgiften 450 kronor per person på Stockholms-Gillet pluskonto 1381-3, så att den är Gillet tillhanda senast den 16 oktober. Ange avsändare, eventuell gäst, telefonnummer och särskilda önskemål om kost. Vid frågor kontakta munsänkän Katarina Leijonhufvud på mobil 0708-401 602, eller mail katarina.leijonhufvud@nygrenlind.se

Stortorget's julmarknad 2017 öppnar den 2 december kl 13

Nya medlemmar

Vid rådmötet den 7 september invaldes *Gunilla Annerling, Christina Lagerberg, Bodil Lindholm, Michael Masoliver, Fredrik Sandin, Sören Svedestig* och *Margareta Tauson*. Gillet välkomnar varmt de nya medlemmarna.

Ny matrikel på gång: är du med?

Redaktionen under ledning av förre äldermannen Christian Bratt arbetar för högttryck med Stockholms-Gillet's nya matrikel. Den senaste gavs ut på våren 2014 i samband med 100 års-

jubileet. Matrikeln kommer i vanlig ordning att innehålla ett antal läsvärda artiklar. Och kanske viktigast av allt: listan över Gillemedlemmar. Du är väl med och har betalat dina årsavgifter?

Nya i rådet

Stella Fare

Stella Fare är arkivarie men mest känd som stridbar lokalpolitiker med många år i Stadshuset och Landstinget. Efter att ha lämnat sina politiska uppdrag publicerade hon 2015 boken "Brunkeberg och torget som försvann", som hon presenterade vid Stockholms-Gillet's midvintergille

Postmuseum

Framförallt under de senaste två åren har Postens (numera Postnords) verksamhet varit mycket uppmärksam i media och på annat sätt, tyvärr oftast med negativa förtecken. Det rör sig bl a om brev och paket som försejats eller rent av kommit bort. Ofta får man då höra att ”det var bättre förr”.

För att bilda sig en uppfattning om huruvida det verkligen var så kan man med fördel besöka Postmuseet. Där har man sedan 1906 arbetat med att säkerställa att kunskap om den svenska Postens historia och samtid dokumenteras på ett professionellt sätt. Postmuseums samlingar omfattar c:a

18 000 posthistoriska föremål, dokument, fotografier, ritningar och inte minst frimärken. I arkivet förvaras 300 000 dokument och bilder och de filatelistiska samlingarna omfattar c:a 5 miljoner frimärken och 90 000 försändelser.

Postmuseums bibliotek grundades 1944 och omfattar c:a 70 000 volymer och 160 löpande tidskrifter. På Postmuseum finns också den permanenta utställningen Din Post som berättar om Postens utveckling från när den inrättades av Axel Oxenstierna 1636 fram till idag. Det finns vidare en utställning om kommunikation med betoning på det skrivna ordet samt en utställning om svenska frimärken och deras historia. Museet har också tillfälliga utställningar med varierande teman med anknytning till kommunikation och Post.

Slutligen rymmer museet Lilla Posten som är en kombinerad utställning och verkstad där främst de yngre barnen kan leka postkontor och dela ut brev m m. Det finns således något för alla vilket innebär att Gillets medlemmar, tillsammans med barn och barnbarn, kan få stort utbyte av att besöka detta museum som kanske inte är så känt i vidare kretsar.

Sten Selander, skrivare

Bilden föreställer Axel Oxenstierna porträtterad 1635 av Michiel Janszoon van Miereveld. Målningen hänger på Nationalmuseum. Källa Wikipedia.

tidigare i år. Nyligen kom boken ”Tanto 1917” som utgår från hungerkravallerna på Söder och som ledde till att arbetarhushållen fick odla potatis i bergsskrevorna. Ur denna husbehovsodling växte koloniträdgårdarna i Tantolunden fram. I sin egen kolonilott odlar Stella såväl potatis som nya bokidéer.

Håkan Hedlund

Håkan Hedlund, 54 år, är överste vid Högkvarteret. Han var tidigare regementschef för Livgardet. Håkan är gift med Berit och den yngre generationen utgörs av Edith och Elin. Håkan är historieintresserad och försöker gärna rida då och då.

Midvintergillet 2018 planeras äga rum den 13 mars

Åldermannen: Vi behöver Holger Blom!

Välkomna tillbaka till Stockholm och Stockholms-Gillet! I detta nummer av Gille-Tidender kallas till höstgille, en ljuspunkt i oktobermörkret. Som vanligt har vår munkänk trollat fram en läcker måltid i en trevlig lokal, som ger goda förutsättningar för umgänge och trivsel. Jag är också förvissad om att föredraget om den store stockholmsskildraren Per Anders Fogelström, som föddes för 100 år sedan, kommer att väcka stort intresse. Vi får dessutom reda på vilka som har fått årets stipendier och höra stipendiaterna berätta om sina projekt, en alltid lika spännande programpunkt. Och allt detta kan ni njuta tillsammans med en egen gäst! Denna gång erbjuder vi på prov gilledeltagarna att ta med någon närstående eller en god vän till vårt gille. Varför inte ta tillfället i akt och visa hur trevligt vi kan ha det?

Det är som bekant överskottet från julmarknaden på Stortorget, som Gillet anordnar sedan 1915, som ger oss möjlighet att dela ut dessa stipendier. Trots ökade kostnader för marknaden – bl a höjt arrende, ökade elpriser och nya bodar – har Gillet kunnat dela ut 100 000 kr årligen de senaste åren. Julmarknaden på Stortorget är en av de mest uppskattade turistattraktionerna i Stockholm under slutet av året. Men vi vill också se er stockholmare där!

När jag gick runt i Stockholm i somras såg jag glädjande nog mängder av turister. Jag hoppas att de fick ett positivt intryck av staden, trots att vädret, i vart fall i början av sommaren, inte var så tilltalande. Vad jag emellertid tycker är trist, både för oss stockholmare och för turisterna, är alla stora gatuarbeten, t ex kring Slussen, Klarabergsgatan/

Hamngatan och Norrtull. Om planerna på Nobel Center och ombyggnaden av Sturegallerian förverkligas, torde det inte bli bättre på många år. Det kan finnas skäl att fundera på hur sådana stora projekt påverkar både turistnäringen och handeln i övrigt.

Efter att under året ha rest i Europa, men även i Iran, har det slagit mig att det finns en hel del brister i Stockholms parkförvaltning. Andra länder må ha ett bättre klimat för växtlighet, men nog skulle det finnas möjligheter att plantera mer blommor och andra växter i våra parker och att i vart fall underhålla parkerna bättre. Nedskräpning och slitage på gångar, planteringar och gräsytor är en vanlig syn. Vi behöver de gröna oaserna i staden. I de större städerna i Iran finns det planteringar längs många av de större gatorna och t o m på refugerna. Och i Mellaneuropa tävlar väldigt många orter om att vara "blomsterstäder". Jag hoppas på bättring! Vi behöver en ny Holger Blom!

Men det finns parker att glädjas åt. Exempelvis finns det på Prins Eugens Waldemarsudde en park som vårdas väl året om av trädgårdsmästare Marina Rydberg och medhjälpare. Museets vänförening har dessutom bekostat omfattande nya planteringar nere vid vattnet, på de s k sjölandena. Gör ett besök på Waldemarsudde, som har utnämnts till Årets Museum 2017, redan i höst. Museichefen Karin Siden är uppskattad ledamot av Stockholms-Gilles Stipendienämnd.

*Richard Ljungqvist,
ålderman*

Gille-Kontakt!

Telefon kansliet 08-411 26 48 • Intendent: Thomas Johansson 0703-468 189
Epost: stockholmsegillet@telia.com • Webb: www.stortorgetsiulmarknad.com
Redaktör för Gille-Tidender: Hans De Geer